

NORSK SELSKAP FOR ALLMENNMEDISIN
ÅRSMELDING
01.10.88-15.09.89

1. Styret

Fra 010188 har styret hatt følgende sammensetning:

Anne Hensrud, Bardu - leder
Anders Grimsmo, Surnadal - nestleder
Olav Rutle, Jessheim - kasserer
Ellen Myraker, Arendal - møtereferent
Jytte Ranberg, Sandefjord
Karin Rønning, Oslo
Åse Schrøder, Bodø

Varamedlemmer:

Fredrik Langballe, Raufoss
Nils Lønberg, Tønsberg
Ellen Scheel, Oslo
Inger Marie Steinsholt, Kongsberg
Mona Søndena, Kirkenes
Dag Søvik, Bergen

Det er avholdt syv styremøter; ett i forbindelse med årsmøtet på Lillehammer, ett i forbindelse med Kongsvoldseminaret og de andre fem i Oslo - ved Institutt for allmennmedisin eller i Lægeforeningens lokaler. I tillegg har vi hatt telefonmøter forut for to av styremøtene. Jens Eskerud har møtt på tre styremøter som observatør for Fagutvalget/Aplf. Elin Gjerstad har møtt en gang som observatør for Oll. Styret har også fast observatør fra Utpostens redaksjon. De har møtt seks ganger, hvorav Janecke Thesen har møtt fem ganger.

2. Sekretariat

May-Brith Mandt ved Institutt for allmennmedisin i Oslo har vært NSAMs sekretær/sekretariat helt fra stiftelsen av Selskapet. Hun er "krumtappen" når det gjelder det praktiske arbeid med utsendelser, telefonhenvendelser, påmeldinger til kurs etc. I tillegg utgjør hun en viktig miljøskapende faktor for oss i styret.

Hennes lønn utgjør pr. idag kr. 1.500.- pr. mnd. I tillegg betaler Selskapet en kompensasjon til IAM i Oslo for bruk av telefon, kopieringsmaskin, porto etc. I inneværende år har dette beløpet vært kr. 10.000.-.

3. Medlemmer

Pr. 150989 har NSAM 1104 medlemmer. Dette er en økning på 35 fra 011088. Av våre medlemmer er 52 assosierte medlemmer. For å være fullt medlem av Selskapet kreves det ifølge våre lover samtidig medlemskap i Aplf og/eller Oll. Vi vil understreke betydningen av å ha et solid fagpolitisk grunnlag for å kunne drive fagideologi og fagutvikling.

4. Samarbeid med Aplf og Oll

Oll, Aplf og NSAM utgjør de tre primærlegeforeningene i Lægeforeningen. De tre foreningene driver alle fagutviklingsarbeid på ulike nivåer og med ulike mål. Her vil det være mange sammenfallende interesser i foreningene, noe som ofte fører til felles initiativ overfor f.eks. Lægeforeningen. Oll og Aplf

er også engasjert i forhandlingsvirksomhet og fagforeningspolitikk. Siste året har det vært et utspill med tanke på å danne "Norske primærlegers forening", som foruten de tre ovennevnte foreninger også skulle innbefatte Bedriftslegeforeningen. Dette har vært drøftet internt i styret, men vi finner at tiden ikke er moden for en sammenslåing slik situasjonen er idag. Derimot bør vi forsøke å få både mer formell og uformell kontakt mellom foreningene enn det vi har idag. Primærmedisinsk Uke er eksempel på et godt samarbeidsprosjekt. I tillegg forsøker vi å ha fellesmøte mellom styrene i Oll og Aplf én gang pr. år. I inneværende arbeidsår har det av praktiske årsaker kun blitt fellesmøte med Oll.

5. NSAMs fond for allmennmedisinsk forskning

Fondets årlige avkastning på kr. 10.000.- kan brukes til å støtte forskningsprosjekter, ideutvikling og utredningsoppgaver innen allmennmedisin, eller som reise stipend i tilknytning til slike oppgaver. Søkere utenom de sentrale forskningsmiljøene prioriteres. Fondsstyret består av Herman Anker, Bente Aschim og Christian Borchgrevink. Fondets statutter ble vedtatt på Selskapets årsmøte i 1986.

Stipendiet er kunngjort i Tidsskriftet med søknadsfrist 1. september. Det er i år kommet inn to søknader, og stipendiet skal deles ut i forbindelse med årsmøtet 1989. I 1988 ble stipendiet delt mellom Olav Thorsen og Knut Drottning/Siri Malm.

6. Løvetannprisen

Løvetannprisen er styrets egen pris til en kollega som på en eller annen måte har utmerket seg eller gjort en innsats for allmennmedisin. Prisen består i et litografi av Barbara Vogler og kr. 1.000.-. Prisen er utlyst i Utposten og Tidsskriftet med søknadsfrist 1. september.

Prisen ble utdelt første gang i 1986 og gikk da til Per Schrøder, Bodø. I 1987 mottok Øyvind Vandbakk, Kautokeino, prisen, og i 1988 ble den tildelt Frode Heian, Tingvoll.

Det er i år kommet inn seks forslag til kandidater, og prisen deles ut under festmiddagen 3.10.89 på Soria Moria.

7. Årsmøtet 1988

Årsmøtet ble holdt på Lillehammer 22. oktober 1988. 38 stemmeberettigede medlemmer var til stede. Årsmeldingen ble vedtatt uten nevneverdige innsigelser. Regnskap og budsjett ble vedtatt med mindre endringer, og medlemskontingenten for 1989 forble uendret på kr. 250.- for fullverdige medlemmer.

Anders Grimsmo og Reidun Førde ble valgt til NSAMs nye representanter i Allmennmedisinsk forskningsutvalg.

På årsmøtet møtte Kristian Hagestad som representant for Oll og Håkon Ebbing som representant for Aplf.

Kvelden før årsmøtet - under festmiddagen - ble årets Løvetannpris og Utpostens Essaypris delt ut. Olav Rutle fikk essaykonkurransens 1. pris med bidraget "Utsikt fra stupet". 2. pris ble tildelt Ivar Aaraas for bidraget "Tanker om allmennmedisinens vitenskapelige grunnlag". Begge bidragene er publisert i Utposten.

De to dagene forut for årsmøtet ble det holdt kurs med ca. 80 deltakere. Hovedtemaet: "Legen som budbringer - pedagog eller moralist?" ble belyst

fra utradisjonelle synsvinkler. Gjennom foredrag holdt av markedsdirektør, pedagog, psykolog, lege, representant for media og det offentlige fikk deltakerne belyst hvor viktig, men ofte vanskelig, kommunikasjon er i ulike sammenhenger - og ikke bare for oss som leger.

Olav Helge Førde avsluttet kurset med et velformulert og humoristisk kåseri over temaet: "Spis gulerøtter mens det enda er sunt".

8. Scandinavian Journal of Primary Health Care

Fra 1984 har NSAM hatt kollektivt abonnement på SJPHC for sine medlemmer. Styret har vedtatt å forlenge det kollektive abonnementet til å gjelde også for 1990. Bladet sendes nå direkte ut til medlemmene fra trykkeriet, slik at NSAMs sekretariat slipper det merarbeidet det hadde tidligere med pakking og utsendelse. Kostnadene for Selskapet, inkludert forsendelse, ligger for 1989 på ca. kr. 66.- pr. medlem. Prisen for 1990 er enda ikke fastsatt.

Scandinavian Journal of Primary Health Care er et "ektefødt barn" av de nordiske allmennmedisinske selskaper. Det har etter hvert blitt et vitenskapelig tidsskrift av god kvalitet, og etter sin ansiktsløfting har det også fått et mer innbydende og leservennlig utseende. Redaksjonen legger ned betydelig entusiasme og gratisarbeid for å få fram et godt produkt. Det er viktig at vi som interesserte allmennpraktikere støtter opp om dette arbeidet. Christian Borchgrevink har avløst Harald Siem som hovedredaktør, og Even Lærum er som tidligere nasjonal redaktør i Norge.

På et møte mellom de nordiske selskapene under den 6. Nordiske kongress i allmennmedisin i Århus i august i år ble det bestemt at det skulle velges en nasjonal redaktør fra hvert av de respektive selskaper, og av disse velges så sjefsredaktør.

Almqvist & Wiksell står fremdeles som eiere av tidsskriftet.

9. Medlemsbrev

Det er sendt ut fire medlemsbrev, samt en oversikt over de aktiviteter/tilbud NSAM har for sine medlemmer. Sistnevnte oppdateres årlig. Fordi SJPHC nå sendes direkte til NSAMs medlemmer fra trykkeriet, blir medlemsbrevene nå sendt ut i separate forsendelser.

10. Allmennmedisinsk forskningsutvalg (AFU)

Se eget bilag

11. Publiseringsutvalget (PU)

Se eget bilag.

12. Selvevalueringsutvalget

Medlemmer av utvalget har vært: Bente Aschim, Sonja Fossum, Sten Erik Hessling, Olav Rutle og Per Wium. Per Wium går nå ut av utvalget, og Per Erik Lindberg har sagt ja til å bli med. Utvalget har i det vesentlige arbeidet med registrerings skjemaene til selvevaluering, og syv skjemaer er ferdig trykket. Disse går på: Praksisregistrering, henvisning, praksisregistrering (område), sykmelding, laboratorieprøver på kontoret, psykiske problemer og gynekologiske problemer. Skjemaene er sendt ut til alle veilederne i allmennmedisin og er tilgjengelige for interesserte ved henvendelse til NSAMs sekretariat.

13. Etterutdanning av allmennlegens medarbeidere

Etter initiativ fra NSAM ble det i 1986 nedsatt en gruppe som skulle komme med forslag til hvordan våre medarbeidere på kontoret skulle få en bedre videre- og etterutdanning. Rapporten ble lagt fram for Selskapets styre sommeren -87. Denne beskrev dagens tilbud, behovet for etterutdanning og hvordan dette behovet kunne dekkes. Den skisserte også en modell for hvordan etterutdanningen kunne gjennomføres.

Det har så vært en del usikkerhet og diskusjon om hvordan man best skulle føre sakene videre fram mot konkrete tiltak. Det er nå gjort en felles henvendelse fra Oll, Aplf, Bedriftslegeforeningen, PSL og NSAM overfor Lægeforeningen i denne saken. Vi ber der om at Lægeforeningen nedsetter et utvalg med oppgave å arbeide for et bedret utdanningstilbud for våre medarbeidere utenfor sykehus.

14. Litteraturtjeneste for primærleger

I 1986 ble det etter initiativ fra NSAM nedsatt et utvalg med representanter fra Oll, Aplf, NSAM, Oslo helseråds bibliotek og UB biomedisinske bibliotek. Utvalget så på tiltak for å bedre bibliotek-tjenesten for primærlegene. Riksbibliotek-tjenesten, ved UB biomedisinske bibliotek, sa klart fra at de hadde det formelle ansvar for denne tjenesten, men ikke hadde de nødvendige økonomiske ressurser til å gi oss noe tilbud. Videreføringen av utvalgsarbeidet stoppet etter hvert helt opp, fordi det hele strandet på penger og økonomi, og hvem som eventuelt skulle bidra med dette når de som hadde det formelle ansvar ikke hadde de nødvendige ressurser.

Det blir i disse dager sendt et brev til Lægeforeningen om problemet, hvor Lægeforeningen blir bedt om å ta et initiativ overfor offentlige myndigheter i denne saken. I tillegg ber vi om at de vurderer hvorvidt Fond I kan dekke opp noe av de økonomiske behov for bibliotek-tjenester for en viss tid - i alle fall til de offentlige myndigheter kommer mer på banen.

15. Tenkekomiteen av 1988 - Norsk primærmedisin mot år 2000

Etter initiativ fra Oll har Aplf, Oll, Bedriftslegeforeningen og NSAM i fellesskap nedsatt en ny tenkekomite. Denne tar utgangspunkt i den "lille grønne" som ble laget i 1978. Tanken er IKKE å gjøre noen revisjon av dette utmerkede ideologi-skriftet, men å videreføre det framover mot århundreskiftet. De ytre samfunnsrammer forandrer seg, kravene og utfordringene til primærhelsetjenesten endres, rekruttering og ideologi settes på harde prøver. KOPF-begrepet analyseres - er det "liv laga"? Bør vi endre innholdet? Utvalgets arbeid er planlagt å være ferdig i løpet av første halvår 1990.

16. Referansegruppene

Det er ikke uten grunn at vi er stolte av de 20 referansegruppene vi etter hvert har fått i Selskapet - og hvor ca. 10% av medlemmene er aktive. At vår "storebror" - Dansk selskab for almen medicin - er misunnelige på oss, skjønner vi godt. På den nordiske allmennmedisinske kongress i Århus presenterte Olav Thorsen og Johnny Mjell referansegruppene gjennom en poster. En artikkel om samme tema kommer i Tidsskriftet i nærmeste fremtid.

Styret har vedtatt at så langt vår økonomi tillater det vil vi også for kommende arbeidsår støtte referansegruppene med et beløp på inntil kr. 5.000.-.

Følgende presentasjon av referansegruppenes arbeid baserer seg i hovedsak på innkomne årsrapporter fra de enkelte gruppene.

* Allmennedisinsk kvinneforskning (kontaktperson Kirsti Malterud)

Gruppen har fem medlemmer. Virksomheten har vært konsentrert om to hovedsaker:

1. 2. norske seminar i kvinneforskning som arrangeres i november i år. To av gruppas medlemmer er med i arrangementskomiteen. Seminaret har som hovedtema metodevalg og tverrfaglighet i medisinsk kvinneforskning.
2. Kartlegging av forskningserfaring og forskningslyst hos norske kvinnelige allmennpraktikere. Referansegruppa har sendt ut spørreskjema til alle landets kvinnelige allmennpraktikere. Hensikten er først og fremst å skaffe kunnskap som kan danne grunnlag for videre tiltak for å styrke kvinnelige allmennpraktikers forskningsinteresse. De foreløpige resultater ble presentert på 6. Nordiske allmennmedisinske kongress i Århus i august.

Gruppen har også et medlem i komiteen som skal arrangere det 5. Nordiske seminar i kvinneforskning i 1991.

Kvinneandelen i allmennmedisinsk forskning og i faste akademiske allmennmedisinske stillinger er fortsatt lav. Virkemidler for å endre dette kan være radikal kjønnskvotering, f.eks. til allmennpraktikerstipendene, og å rekruttere forskere blant kvinnelige allmennpraktikere og medisinerstudenter, som så senere kan få akademiske stillinger.

* Astma og allergi (kontaktperson Arnulf Langhammer)

Gruppas fire medlemmer har som en foreløpig målsetting å utarbeide et handlingsprogram for astma bronchiale for barn og ungdom. Det er et nært samarbeid mellom denne gruppa og Norsk Pediatrisk Selskaps undergruppe i allergologi, noe som skulle sikre handlingsprogrammets faglige aksept. Det jobbes med å skaffe økonomiske midler slik at én i gruppa kan drive med selve skrivingen av programmet på heltid.

* Allmennedisinsk teori og filosofi (kontaktperson Jon Nessa)

Gruppen har etter hvert fått 15 medlemmer hvis interesser spenner over et vidt interessefelt. Det er en utfordring å finne en slags fellesnevner for disse interessene, og la gruppa være en inspirasjonskilde for mange slags aktiviteter.

Gruppen skal arrangere et kurs under Primærmedisinsk Uke i oktober. I tillegg er det i gang et arbeid for å få til en trykksak om allmennmedisinsk teori/filosofi.

* Diabetes (kontaktperson Kristian Midthjell)

Gruppas fem medlemmer avsluttet sommeren -88 "Handlingsprogrammet for diabetes". Programmet ble i et rundskriv fra Helsedirektoratet anbefalt lagt til grunn for diabetesomsorgen i allmennpraksis. Kommentarene til programmet har så langt vært nærmest udelt positive. Det jobbes nå med en evaluering av programmet, og det vil i høst bli startet et forprosjekt i Oslo-området som skal danne bakgrunnen for en landsomfattende evaluering i samarbeid med blodtrykksgruppa i 1990.

I samarbeid med DH i Nord-Trøndelag arbeides det med en dataversjon av programmet, og produsenter av EDB-programvare for primærhelsetjenesten har også vist interesse.

I tillegg til at de enkelte medlemmene har hatt en rekke innlegg på kurs og møter hvor handlingsprogrammet har vært behandlet, har gruppe-

medlemmer deltatt på Kongsvoldseminaret, allmennmedisinsk kongress i Århus, og de lager et kurs under Primærmedisinsk Uke.

* Diagnostikk/beslutningsteori (kontaktperson Svein Bratland)

Gruppen har fått et nytt medlem siste året og består nå av fem personer. Emnet er stort og omfattende, og vil kreve betydelig arbeidsinnsats for å definere og begrense arbeidsområdet. Gruppas kontaktperson har holdt forelesning om diagnostikk og beslutningsteori ved brystmerter på Solstrandkurset i år, og en generell forelesning om beslutningsteori på grunnkurs I i Oslo i september.

* Gastroenterologi (kontaktperson Pål Kristensen)

Gruppen har syv medlemmer og møtes 1-2 ganger i måneden. Fra 1988 har gruppas hovedprosjekt vært "Dyspepsistudien", en multisenterundersøkelse med deltakelse av ca. 60 allmennpraktikere. Videre utvikles "multi cross over modell for medikamentutprøving hos enkeltpersoner" videre i flere mindre studier.

Gruppas medlemmer har flere prosjekter under planlegging og har publisert flere artikler i internasjonale tidsskrifter. I tillegg har medlemmene vært aktive med foredrag på ulike kurs og møter både innenlands og i utlandet.

En av gruppas medlemmer har ett år igjen av sitt treårige utdanningsstipend fra NAVF, og et annet medlem starter i høst med ett års klinisk NAVF-stipend.

* Helseopplysning (kontaktperson Odd Winge)

Gruppen har fire medlemmer. Året har vært dominert av arbeidet med å skrive en lærebok i helseopplysning, beregnet på leger og helsesøstre, men også med adresse til andre med interesse for emnet, f.eks. lærere og personell i sosialapparatet. Manus til boka blir sannsynligvis ferdig i løpet av høsten. Deler av manus er tidligere vurdert av Publiseringsutvalget og funnet velskrevet og egnet for utgivelse.

Et enormt arbeid er lagt ned i skrivingen, men det har heldigvis også vært lystbetonet og interessant.

* Helsestasjonstjeneste (kontaktperson Frode Heian)

Siden referansegruppa ble etablert i 1987 har virksomheten vært konsentrert om to aktiviteter:

1. Utarbeidelse av "Helsestasjonshåndboka" som nå er kommet ut på Kommuneforlaget. Ett av gruppemedlemmene har vært prosjektleder, og de to andre har hatt manus til vurdering og gitt råd underveis.
2. Utarbeidelse av Studieprogrammet om helsestasjonsarbeid (video + veilederhefte) som kan fåes kjøpt gjennom Lægeforeningens Pedagogiske avdeling.

Det er nå aktuelt med vurdering av disse to prosjektene.

Gruppen vil etter hvert orientere seg noe mer utad. De skal delta aktivt ved seminaret om "Helsetjenesten for barn mot år 2000", og vil også markere seg skikkelig under Primærmedisinsk Uke på Soria Moria.

Det blir sannsynligvis aktuelt å arrangere kurs i forebyggende helsearbeid blant barn, og gruppa tar sikte på å utvikle en mal for kursinnhold, til bruk for lokale kurskomiteer.

Referansegruppa ønsker å bidra til utvikling av en målrettet helsestasjonsvirksomhet. De vil starte diskusjoner i ulike primærmedisinske fora og på den måten bidra til en fruktbar diskusjon mellom allmennmedisinerne og deres samarbeidspartnere i helsestasjonsarbeidet.

* HIV-epidemien (kontaktperson Pål Voltersvik)

Referansegruppa ble opprettet etter initiativ fra Fagutvalget /Apfi og er sammensatt med bred faglig og geografisk spredning blant medlemmene.

Gruppa har følgende prosjektgrupper:

1. Håndbok HIV/Aids for allmennpraktikere. Manuskriptet planlegges ferdig i løpet av høsten -89.
2. Videoprojekt. Samarbeidsprosjekt med Pedagogisk avdeling/Den norske lægeförening. Videoen viser ulike konsultasjoner med etterfølgende diskusjoner. Håpes ferdigprodusert høsten -89.
3. Årlige kurs for primærleger. Det andre kurset i rekken avholdes under Primærmedisinsk Uke.
4. Smitteoppsporing.

I tillegg har gruppa deltatt på den 5. internasjonale aidskongress i Montreal i juni og på Nordisk kongress i allmennmedisin i Århus i august.

* Høyt blodtrykk (kontaktperson Jostein Holmen)

Gruppa består av fire medlemmer og har begynt å planlegge evaluering og revisjon av handlingsprogrammet "Høyt blodtrykk. Handlingsprogram for allmennpraksis" som kom ut høsten -87. Det er søkt om økonomisk støtte til denne evalueringen, og den vil skje i nært samband med evalueringen av diabetesprogrammet. Revisjon av programmet vil starte når evalueringsprosjektet er ferdig - trolig i løpet av 1990.

Gruppa har innledet et samarbeid med Distriktshøgskolen i Nord-Trøndelag for å utvide en EDB-versjon av programmet. Det er også tatt et initiativ til å få utarbeidet et videogram til bruk i undervisning.

* Innvandrermedisin (kontaktperson Berit Austveg)

Gruppa består av både allmennpraktiserende norske leger og leger som er kommet til Norge som innvandrere/flyktninger eller asylsøkere. Dette gjør gruppa svært heterogen med en spennvidde av interesser og problemer, noe som preger gruppas arbeid. De har 1-2 møter pr. måned.

Gruppa har i det senere fokusert særlig på to saker:

1. Innvandrernes møte med norsk helsevesen, både forebyggende og 1. og 2. linjetjenesten. Her er det mange problemer, og Berit Austveg har både holdt kurs og utarbeidet en kurspakke vedrørende problemet. Kommunikasjonsproblemet er vesentlig - både riktig bruk av tolk og forståelsen av ulike kulturelle ytringsformer.
2. Innvandrerlegene må, når de skal kvalifisere seg til å utøve sitt yrke i Norge, forholde seg til tre ulike instanser: Helsedirektoratet, Universitetet og Lægeföreningen. Disse har ingen koordinering seg imellom. Det er nå tatt et initiativ overfor Lægeföreningen for å se nærmere på disse problemene.

* Klinisk kjemi (kontaktperson Helge Jacobsen)

Gruppa har hatt liten aktivitet i året som har gått.

* Klinisk sexologi (kontaktperson Kjell-Olav E. Svendsen)

Antall medlemmer i gruppa har vært varierende med en "hard kjerne" på tre. Hovedmålsettingen for gruppa er å spre kunnskaper om klinisk sexologi slik at allmennpraktikere føler seg bedre rustet til å møte pasienter med seksuelle problemstillinger, diskutere seksualitet og gi råd og veiledning. Mesteparten av gruppas tid og energi har derfor gått med til å arrangere sexologikurs for leger og andre helsearbeidere. Gruppas medlemmer har deltatt som foredragsholdere på ulike kurs for Aplf (Solstrand, Alta), for lokale legeforeninger, veiledningsgrupper i allmennmedisin, i undervisning av medisinerstudenter etc. Neste sexologikurs avholdes på Soria Moria 14.-16. mas 1990. Kurset er godkjent som tellende til spesialiteten i allmennmedisin.

Referansegruppa er også sentral i Norsk forening for klinisk sexologi og er hovedansvarlige for å arrangere 12. årsmøte i Nordisk forening for klinisk sexologi.

Gruppa har arbeidet med utviklingen/tilpasningen av fagområdet klinisk sexologi i allmennpraksis og har "gått svangre" med en praktisk rettet håndbok beregnet på primærhelsetjenesten. De har også laget en video i samarbeid med Pedagogisk avdeling i Lægeforeningen, hvor sexologiske konsultasjoner inngår som eksempler på "Den vanskelige konsultasjonen".

* Omsorg ved livets slutt (kontaktperson Anders R. Seim)

Dette er en gruppe i oppstartingsfasen som ønsker nye interesserte leger velkommen.

Allmennpraktikere utgjør en sentral ressurs i behandling av pasienter ved livets slutt. Men også her er det i ferd med å vokse fram særomsorger, og vi som allmennpraktikere må skolere oss og vise interesse og kunnskap utad for å kunne være med i "kampen".

* Personlig dokumentasjon (kontaktperson Ola Lilleholt)

Initiativ til å danne denne gruppa ble tatt under årsmøtet på Lillehammer høsten -88. Gruppa har som mål å samle og utvikle kunnskap om hvordan allmennpraktikere skal finne fram til faglig informasjon fra bibliotek, databaser, tidsskrifter, bøker og andre kilder og å arkivere denne informasjonen slik at den kan gjenfinnes.

Gruppa skal arrangere et kurs om emnet under Primærmedisinsk Uke.

* Psykiatri (kontaktperson Johnny Mjell)

Gruppa består av fire medlemmer, hvorav to psykiatere. Deres foreløpige mål er å utarbeide en bok om emnet. Den første delen av arbeidet vil bestå i å orientere seg i den omfattende litteraturmengden det er innen emnet.

* Svangerskapsomsorg (kontaktperson Reidun Førde)

Gruppa består av tre medlemmer, hvorav ett har vært i USA i år. Dette har preget aktiviteten i referansegruppa.

Gruppa skal arrangere et kurs i svangerskapsomsorg i allmennpraksis under Primærmedisinsk Uke.

* Sykehjemsmedisin (kontaktperson Per Steinar Steinsvoll)

Gruppa består av fem medlemmer spredt over hele landet. De første møtene har vært preget av diskusjoner om faglig identifikasjon, satsings-

områder og realistiske mål. I tillegg er det arrangert et kurs i sykehjemsmedisin i Stjørdal som ble svært godt mottatt av de 40 tilsynslegene og 15 andre helsearbeidere.

Gruppen står også ansvarlig for et tilsvarende kurs under Primærmedisinsk Uke.

* Trygdemedisin (kontaktperson Bernt Daltveit)

Gruppen har seks medlemmer. De skal arrangere et kurs i trygdemedisin under Primærmedisinsk Uke. Som enkeltpersoner har gruppas medlemmer engasjert seg betydelig i kursvirksomhet/undervisningsoppdrag innenfor trygdemedisin.

Som gruppe planlegger de å lage en perm til bruk for praktiserende leger der hovedområdene i trygden er inkludert: Et relativt kortfattet oppsett av de fleste "matnyttige" poeng innenfor de ulike områdene, vedlagt regelverk i mer utfyllende omfang til særlig interesserte.

* Urinveislidelser (kontaktperson Steinar Hunskår)

De viktigste sakene gruppen har arbeidet med:

1. Kurs i urinveissykdommer. Kurset holdes i Bergen i februar 1990 og vil ta for seg de viktigste urinveissykdommer i allmennpraksis.
2. Abonnere på fagtidsskrift som sirkuleres mellom medlemmene, og innkjøp av relevant litteratur.
3. Diskusjon om bokprosjekt. For tiden utreder gruppen et alternativ til bok, nemlig om gruppen kan oppfordre folk til å skrive gode oversiktsartikler om emnet til Tidsskriftet. Gruppen tar på seg rollen som fødselshjelper og kan også stille opp på forfattersiden. Man ser for seg samarbeid mellom spesialist og allmennlege på de fleste tema.
4. Flere av medlemmene i referansegruppen driver med forskning. De orienterer hverandre jevnlig om utviklingen i prosjektene.

17. Røntgenundersøkelser i allmennpraksis

Gruppen ble nedsatt av NSAMs styre våren -87 for å se på muligheten for å lage et hefte eller en bok om røntgenbruk i allmennpraksis. Gruppas sammensetning har variert noe, men har siden sommeren 1988 bestått av allmennpraktiker Ellen Myraker og overlege Axel Ongre, begge Arendal, samt allmennpraktiker Inger Marie Steinsholt og overlege Ola Heldaas, begge Kongsberg. Arbeidet går framover. Det er et tidkrevende arbeid, ikke minst det å gi det en brukbar form. Noen tidsramme er enda ikke satt, men man håper på et skriftlig resultat i løpet av 1-2 år.

18. Seminar om listepasientsystemet

Seminalet ble arrangert som et lukket dagsseminar på Stjørdal 27. februar i år. Det ble invitert representanter for alle avdelingene i Lægeforeningen, Sentralstyret, de fire allmennmedisinske og samfunnsmedisinske institutter, Bedriftslegeforeningen, Psl, Osf, Oll, Apf og NSAM. Lægeforeningen bidro med økonomisk støtte til gjennomføringen av seminaret.

Listepasientsystemet ble belyst ut fra ideologisk grunnlag, praktiske erfaringer (Danmark og England), fagforeningspolitiske og økonomiske konsekvenser, samt administrative, juridiske og nasjonale forhold.

Ola Storrø er i ferd med å utarbeide et hefte om listepasientsystemet med grunnlag i seminaret og de gruppearbeidene som ble laget, og diskusjonen som ble ført.

NSAM finner det svært gledelig at Lægeforeningen har åpnet muligheten for å prøve ut en nærmere tilknytning mellom lege og pasient i sitt prinsipp- og arbeidsprogram for 1990-91, og vi håper at diskusjonen også føres videre blant allmennpraktikere "ute i marken".

19. NSAMs engasjement i fremme av allmennmedisinsk forskning
I Selskapets statutter står det blant annet at det skal ha som formål å videreutvikle og forbedre kvaliteten i faget allmennmedisin og fremme det faglige allmennmedisinske miljø. Dette skal blant annet gjøres ved å virke for forskning i allmennmedisin.

Fram til idag har dette hovedsaklig bestått i det arbeidet Allmennmedisinsk forskningsutvalg har gjort, og opprettelsen og forvaltningen av NSAMs forskningsfond.

Institutt for allmennmedisin i Oslo har tatt et initiativ overfor Selskapet for å få oss til å engasjere oss bredere og mer aktivt i forhold til å fremme forskning. I Norge, i motsetning til f.eks. England, har det vært tradisjon at de allmennmedisinske/samfunnsmedisinske institutter har vært hovedpådrivere i forhold til forskning, både med hensyn til å skaffe økonomiske ressurser og utøve innflytelse overfor ulike institusjoner/miljøer og foreninger som har midler til rådighet for forskning.

Stadig vekk ser vi at allmennmedisinen taper i kampen om forskningsressursene, og det ser pr. idag ut til at NAVFs Program for allmennmedisinsk forskning opphører etter 4 1/2 års funksjonstid. Styret har startet en intern diskusjon om ovennevnte problem, og vil i kommende arbeidsår forsøke å komme fram til en handlingsplan/strategi på hvordan Selskapet bedre kan være med på å fremme forskning blant norske primærleger.

20. Kongsvold-seminaret 13.-15. april 1989

Det var sjettede år på rad at deltakerne satte hverandre stevne på det tradisjonsrike Kongsvold. Som tidligere år bar også dette seminaret preg av ideutvikling og diskusjon. Hovedtema var primærhelsetjenestens rolle i en nedgangstid, primærhelsetjenesten og omsorg for barn samt en diskusjon omkring allmennmedisinske handlingsprogrammer.

21. Korttidsstipend ved norske kreftavdelinger

Den Norske Kreftforening har for 1989 innvilget seks stipend á 3 måneder i lønstrinn 25 til norske allmennpraktikere. Dette er ett stipend mer enn i foregående år. Stipendene er fordelt med to på DNR, ett på henholdsvis Ullevål, Haukeland, Trondheim og Tromsø. Stipendiatene skal gå inn i avdelingens arbeid disse tre månedene, og det er ikke stilt krav til vitenskapelig "produksjon" i løpet av denne perioden.

I år var det flere søkere enn stipend til utdeling, og man måtte derfor gi noen søkere avslag. Ordningen ser ut til å ha fungert svært tilfredsstillende for de fleste av stipendiatene.

22. Internasjonalt samarbeid

NSAM har i sine statutter nedfelt at vi skal arbeide for å være et bindeledd mellom norske allmennpraktikere og utenlandske allmennmedisinske miljøer og internasjonale organisasjoner. Selskapets medlemmer er gjennom kollektive medlemskap medlem i de to største internasjonale allmennpraktikerorganisasjonene - WONCA og SIMG.

WONCA (World Organization of National Colleges, Academies and Academic Associations of General Practitioners/Family Physicians) ble stiftet i 1972 og har hoveddelen av sine medlemmer og aktiviteter i Amerika og Asia. De jobber i relativt nær kontakt med WHO og UNICEF og har underkomiteer som arbeider med ulike hovedsatsingsområder innen organisasjonen. Det er svært ulik aktivitet i disse komiteene. NSAM har følgende representanter:

Standing committees of

- classification - Bent Guttorm Bentsen
- education - Steinar Westin
- research - Dag Bruusgaard og Steinar Westin
- practice management - Guttorm Eilertsen

I tillegg er Olav Rutle vår kontaktperson i gruppa som skal jobbe med kvalitetssikring.

Bent Guttorm Bentsen ble tildelt den heder å bli utnevnt til "Fellow of WONCA" under WONCAs verdenskongress i Jerusalem i sommer.

Nils Lønberg er "liason person" mellom WONCA og NSAM og det norske allmenmedisinske miljø. Dette består blant annet i å rekruttere medlemmer direkte til organisasjonen, samt å holde WONCA informert om de ulike nasjonale aktiviteter.

Dr. Rae fra Canada avløser dr. Rajakumar som president. WONCAs 16. verdenskongress skal holdes i Vancouver i mai 1992.

SIMG (Societas Internationalis Medicinae Generalis) ble stiftet i 1959 i Østerrike/Klagenfurt. Dette er en organisasjon med hovedtygden i Europa og med mange medlemmer fra Østblokkland. President er Lotte Newman fra England. Janeche Thesen var NSAMs representant på Klagenfurtkongressen høsten -88, og Ola Lilleholt ved SIMGs 30-årsjubileum i Wien i vår.

Dag Søvik er NSAMs representant i "The New Leeuwenhorst Group".

Dag Bruusgaard har fram til i vår vært leder av EGPRW (European General Practice Research Workshop). Knut Holtedal og Åsa Rytter Evensen er oppnevnt av Selskapet som representanter i samme organisasjon i henholdsvis to og fire år.

Styret har i inneværende år dekket en reise pr. år pr. representant til de internasjonale organer NSAM har oppnevnt representanter til.

23. Representasjon

Karin Rønning var NSAMs representant til Aplfs generalforsamling 1988.

Olav Rutle var vår representant ved årsmøtet til Dansk selskab for almen medicin (DSAM) i november 1988.

Jytte Ranberg representerte NSAM ved vårmøtet til Svensk förening för Allmän Medicin (SFAM).

Karin Rønning er NSAMs observatør i Fagutvalget/Aplf.

Olav Rutle er medlem av Lægeforeningens Landsstyre.

Åse Schrøder og Anne Hensrud er med i "Tenkekomiteen av 1988".

Signe Flottorp og Ola Nordviste sitter som Selskapets representanter i et utvalg som skal vurdere helsekontroller.

Jo Telje og Olav Rutle er NSAMs representanter i hovedkomiteen som skal arrangere 7. Nordisk kongress i allmennmedisin i Oslo i 1991.

Troms, 15. september 1989

Anne Hensrud
leder